

161. Malta u Marija

Ġo belt tal-Palestina, f'setaħ ċkejken,
San Luqa kien jitkellem mal-Madonna;
kien wara nofsinhar, il-ħamiem abjad
ibarqam hieni

madwar iċ-ċint tal-bejt; ġo żewġt iqsari
il-ġilju abjad jarmi fwieħa kbira
tidħol fil-moħħ u l-qalb; minn taħt il-weraq
tal-palm li jiddi

fid-dawl tax-xemx l-għenieqed kbar tat-tamal
imdendla ħamranin; bil-magħżel f'idha
waqt li titkellem il-Madonna biezla
tagħżel is-suf.

San Luqa kien tabib, jifhem fil-ħxejjex,
u kien pittur, ipiŋgi xbihat ħelwa,
u kien kittieb, iħobb jikteb fuq ġrajja
u fuq il-għerf.

U Omm il-Ġmiel u l-Għerf kienet thobb tkellmu
u tghidlu fuq ħajjitha u ħajjet Binha,
u ħajjet żewġha, u kienet thobb tammira
ix-xbihat tiegħu.

Tkellmu fit-tul, u qaltlu kif deħrilha
l-Arkanglu Gabrijel u Hija laqgħet
li ssir Omm Alla, u b'danakollu tibqa'
Xebba bla tebgħa;

u ssoktat tghidlu kif bil-ferħ mimlija
Hi telqet lejn l-għoljiet tal-Belt ta' Ġuda
għand Sant' Elizabetta, kif f'guf ommu
San Ġwann iċċaqlaq

xhin ħassha ħdejh; tenniet il-kliem imsahħar
ta' Sant' Elizabetta

“Imbierka Inti fost in-nisa, imbierək il-frott
tal-guf tiegħek. Minn fejn din ix-xorti li
Omm Alla tiegħi tiġi għandi?!”

Tennietlu wkoll il-għanja ferreħija
li bi twegiba lill-qariba tagħha
kienet għanniet; bir-rixa f'idu
Luqa qagħad jisma' ...

Ruhi tfahhar lill-Mulej
u l-ispirtu tiegħi jithenna f'Alla helsien tiegħi;

Ghaliex Huwa ra ċ-ċokon tal-qaddejja tiegħu,
u ghalhekk mil-lum 'il quddiem il-ġnus kollha jsejhuli mbierka;

Ghax Dak li hu setghani ghamel miegħi hwejjeg kbar,
Qaddis huwa l-Isem tiegħu;

Il-hniena tiegħu minn nisel għal nisel
ma' dawk li jibzghu minnu;

Huwa wera l-qawwa ta' driegħu;
Huwa kines lil dawk li fil-bluha ta' moħħhom jaħsbu li huma kbar.

Huwa niżżel lill-kburin mill-magħqad tagħhom
u għolla liċ-ċkejknin;

Huwa mela bil-ġid lill-fqajrin,
u lill-ghonja reġgagħhom battala;

Huwa laqa' lill-qaddej tiegħu Izrael,
ghax ftakar fil-hniena tiegħu

Li kien wiegħed lil missirijietna,
lil Abram u lil nisl u għal dejjem.

Mit-twelid ta' San Ġwann Marija qabzet
fuq it-twelid ta' Binha u kompliet tgħidlu:

“Konna sejrin Ġerusalem biex nobdu
l-amar ta' Ċesri meta f'daqqa waħda
hassejt li l-Iben t'Alla ried jitwieled,
u kelli nqiegħdu

f'maxtura żgħira u kiesha, fuq it-tiben,
bejn baqra u ħmara... Izda f'daqqa waħda
id-dlam tal-ghar inbidel f'dija kbira
qisu binhar,

u qtajja' kbar ta' Anġli daru miegħi,
ma' żewġi u mal-Bambin ġewwa l-maxtura,
ilkoll flimkien idoqqu u jkantaw
glorja lil Alla

fil-gholi tas-smewwiet u sliema fl-art
lill-bnedmin kollha l'għandhom rieda tajba.
Qalbi faret bil-ferħ ghaliex kien twieled
zmien ġdid ta' mħabba;

ulied Adam inbidlu minn ilsiera
ghal ulied Alla, tas-smewwiet werrieta,
u jiena Omm kulhadd, Omm Alla tiegħi
u Omm il-Bnedmin.”

Luqa baqa’ mibluh b’ dawn il-misteri,
mgħaxxaq u msahhar; izda bl-akbar hlewwa
il-Madonna taptpitlu fuq spallejh u qaltlu

“Għidli
xi ftit madwar il-Knisja, kif hi sejra,
’tini l-aħbar ta’ Pietru u Pawlu u šabu.”

U Luqa wieġeb: “Pietru qiegħed Ruma,
jgħammed, jipprietka,

u jigbor hlejjaq kbar fil-katakombi,
flimkien jitolbu, u Pawlu sejjer jitlaq
ghat-tielet vjaġġ, mat-triq iżur il-knejjes,
sa jasal Ruma.

U jien miegħu sa mmur.”
Għajnejn Omm Alla
Xegħlu bil-ferħ, u qaltlu kollha hrara:
“F’nofs il-Mediterran hemm gżira ċkejna,
jisimha Malta;

hu miegħek dal-messaġġ lin-nies Maltija:
Malta trid tkun il-gżira tal-Madonna;
għidilhom lill-Maltin li jien inhobbhom,
basta li jhobbu

’l Ibni Ġesù; f’kull hin tal-ħajja tagħhom
fil-pont tal-mewt nidhol għalihom dejjem,
l-ebda għadu setgħan ma jnehhi l-mantar
tiegħi minn fuqhom;

u bhala rahan tar-rabta tiegħi magħhom
pingilhom ir-ritratt tiegħi u t’Ibni,
sabiex ma jinsew qatt li jien inhobbhom,
li jiena Ommhom”.

San Luqa refa’ għajnejh lejn il-Madonna:
ix-xemx li niezla kienet qiegħda sewwa
dawra ma’ rasha, wiċċha kellu l-gmiel
tal-ħolqien kollu

migbur go fih; tbissima l-aktar helwa,
bhal dik li x-xemx titbissem fuq il-baħar,
tiddi f'haddejha; vampa ta' qdusija
hierga minn qalbha,

kif dehret lill-Missier l'ghazilha b'Bintu,
kif raha l-Iben li ghazilha b'Ommu,
kif raha Ruħ il-Qodos li hatarha
b'Gharusa tieghu.

U Luqa baqa' mghaggeb, mimli seher,
u mohhu far bil-gmiel ta' dik id-dehra
li qatt ebda pittur ma kellu x-xorti
jara quddiemu.

Il-hin kien beda jsir, Omm Alla qamet
u bierket lil San Luqa u tatu s-sliema,
u tatu wkoll tislja ha' jwassalha
lil Pietru u Pawlu.

U ghadda z-zmien; minn fuq il-pruwa ckejkna
ta' bastiment San Luqa kien ihares;
fil-bogħod, fil-griz tax-xewfaq kienet tidher
bhal gzira zghira.

Il-baħar kien tal-biza'; ragħad, sajjetti,
u xita u rih; San Luqa hassu jibza',
u diq u qtigh ta' qalb imlewlu 'l sidru,
u qal bil-mod:

“Mulej, Mulej, ghaliex, ghaliex dan kollu?
swat u zeblih u mewt minghand l-ghedewwa
mhumieħ bizzejjed? Kien hemm bzonn tal-qilla
tiegħek ukoll?”

'Mma f'dak il-hin, fid-dlam tal-mewg u x-xita,
deherlu qed jara x-xbieha tal-Madonna
titbissem helwa taħt il-mant kaħlani
sew kif kien raha

fl-ghaxija dakinhar, u dlonk intebaħ
l'Omm Alla kienet mieghu, u qal lil Pawlu
b'lehen mimli qlubija: “B'Omm Alla magħna
min jista' għalina?”

Instemgħet daqqa kbira: il-gifen tfarrak
kulhadd sab ruħu fl-ilma f'daqqa waħda;
San Luqa lemaħ tavla gejjja lejħ
u qabad magħha.

U sab ruhu misjuq ġo dahla wiesgħa
riesaq 'il ġew, u hdejh fuq tavla oħra
kien hemm San Pawl, u mewġa b'qawwa kbira
tefghathom l-art.

In-nies tal-gżira malajr daru magħhom,
u kebbsu n-nar, saħħnuhom u temgħuhom,
u kif sar jaf li l-gżira kienet Malta,
San Luqa ftakar

fir-ritratt li l-Madonna kienet bagħtet
imħażżeż f'qalbu u xtaq li bi tpattija
għat-tieba tal-Maltin ipingihulhom
bla telf ta' żmien.

U ġibed lejn Selmun, tela' l-Mellieħa
flimkien ma' bidwi, u daħal ġewwa għar,
u qatta' l-jum man-nies, 'mma filgħaxija
ingabar kmieni.

Mal-lejl il-bidwi minn ġot-tieqa tiegħu
ħares lejn l-għar u lemaħ dija kbira
hierġa minn ġewwa fih, u ra 'l San Luqa
qieghed ipingi.

Sebaħ il-ġhada, u n-nies reġgħet ingabret
madwar il-għar, u ġie San Pawl u tkellem
bi kliem li jxoqq il-qalb fuq Alla Wieħed
u l-Iben tiegħu

li niżel mis-smewwiet sabiex jifdina
li miet fuq is-salib u qam mill-mewt,
u tela' fis-smewwiet u bagħat 'l-Appostli
ixerrdu hbaru.

Tkellem sabiħ fit-tul, u meta siket
in-nies ma reditx tmur, baqgħet miġbura
madwar il-għar bħal qabda nagħaġ mitlufa
li sabu l-maqjel.

U kif ra hekk San Luqa qam jitkellem:

“Smajtu lil Pawlu li kellimkom tajjeb
fuq l-Iben t'Alla li sar bniedem bħalna;
issa nixtieq ngħidilkom fuq l-Omm safja
li minnha tweled.

Ommu minn nisel David giet imnissla
minghajr tebgħa ta' dnuh, u sabet grazzja
hdejn Alla li għazilha bhala Ommu
u bhala Ommna.

Ftit ilu jien kont ghandha fid-dar tagħha;
fejn tafu kemm hi sbejha, kemm hi helwa,
kemm hi qaddisa, kemm tassew imbierka
Hi fost in-nisa.

U qaltli biex ngħidilkom, Maltin huti,
Malta trid tkun il-gzira tal-Madonna,
qaltilkom li Hi tħobbkom, basta tħobbu
'l Binha Ġesù;

Li Hija trid tkun Ommkom, tieqaf magħkom
fil-pont tal-mewt, f'kull hin tal-ħajja tagħkom,
u l-ebda għadu, hadd ma jnehħi l-mantar
tagħha minn fuqkom;

u bhala rahan tar-rabta tagħha magħkom
qaltli biex inpingilkom xbieha tagħha
u ta' Binha Ġesù, biex intom dejjem
tiftakru fiha.”

U b'idu l-leminija Luqa ġibed
biċċa xoqqa tan-newl u feġġet xbieha
ta' Mara bil-Bambin imiss ma' wiċċha
helwa bħall-qamar

tiela' fid-difa tas-smewwiet Maltija...
U l-Maltin stagħġbu, tbikkmu, ssahħru, tgħaxxqu,
u bkew demgħat tal-ferħ, u għarkopptejhom
inxtehtu fl-art...

U Luqa beda jgħid u l-Maltin miegħu

“Imqaddsa Omm Alla
Omm u Xebba,
Omm bla tebgħa,
Mera tal-qdusija,
Kewkba ta' filgħodu,
Faraġ tal-immniktin,
Għajnuna tal-Insara,
Sultana ta' Malta...”

U xegħlu d-dawl quddiemha, u marru ġabu
il-fjur taċ-ċentufolju minn ġol-btieħi;
u baqgħu imdawrin ma' dik ix-xbieha
u saħru magħha.

U l-ghada bdew ġejjin mill-gżira kollha,
kulhadd jagħtiha l-merħba fuq l-art tagħna,
kulhadd jixgħel ix-xemgħa, kulhadd jitlob
l-ghajjnuna tagħha.

U meta l-aħbar hađu li Hija mietet
u telgħet is-smewwiet bir-ruħ u l-ġisem,
żammew il-jum tat-tluġħ, hmistax t' Awwissu,
bħal jum għażiż,

illi tal-biedja jtemm u jibda s-sena,
li fih ma jaħdmu qatt, ihallsu l-qbejjel,
u jagħmlu festi kbar, jagħmlu l-mixgħela
fuq il-bjut tagħhom.

U bnewlha knejjes kbar, kappelli u niċeċ,
ma' kull rokna tal-gżira, żejnu 'l darhom
bix-xbieha tagħha, u sejħu lil uliedhom
b'isimha ħlejju;

Malta saret il-gżira tal-Madonna.

Għaddew mijiet ta' snin, Marija Omm Alla,
minn mindu Inti ġejt tghammar f'din l-art magħna;
u d-dawl li xgħelna fl-għar ġewwa l-Mellieħa
għadu jixgħel sallum fil-knejjes tagħna.

Inti kont it-tama ta' Missirijietna,
iż-Żina u l-Foħrija u l-Ħelsien;
qatt u qatt ma tlabniek u Int bqajt bierda,
Int qatt lilna ma nsejt minn żmien għal żmien.

U dak id-dawl li xgħelna l-ewwel darba
fil-qalb ta' Malta jibqa' u ma jintemmx,
u l-ebda riħ ma jitfi dik il-fjamma
sakemm id-dinja tibqa' ddur max-xemx.